

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne pet- vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se svoje frankirajo. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravništvo, na katero naj se blagovodijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

Carigrad 16. februarja. Turčija nij dala dovoljenja, da bi še več angleških oklopnih ladij vplavalo v belo morje in pred Carigrad.

Rusi so včeraj zaséli utrjenja carigradska, ki leže v nevtralni zoni.

Razprave zaradi miru so v Adrijanopolji začele se.

Carigrad 15. februarja. Osem angleških ladij je še le danes prišlo do princ-evskih otokov (pred Carigradom). Rusi baje ne bodo v Carigrad marširali, a hote kot prijatelji nekatere strategične točke pri Carigradu zasesti.

London 15. febr. Reuterjevo agentstvo iz Carigrada poroča, da so Rusi zaseli v obrambeni liniji Carigrada ležečo reduto Samidje.

London 16. febr. V „Times“ se telegrafira iz Peterburga, da so turški poslanci izrekli potem ko je britanska flota prišla pred Carigrad, da se popolna avtonomija Bolgarije ne sme dovoliti.

London 16. febr. V spodnji zbornici je bila predložena diplomatska korespondenca Derbyjeva na Loftusa od 13. febr., v kateri Derby izjavlja, da ne more pri zdanjem javnem mišljenju na Angleškem odgovornosti prevzeti za slučaj, ko bi ruska vojska proti Galipolju marširala ali zvezo britanske flote kako pretrgati nameravala.

Berlin 15. februarja. „Nordd. Allg. Zeitung“ prorokuje, da se bode položje mirno razvilo. Rusija je včeraj zahtevala, naj nemški vpliv svojo veljavo založi, — ta more le za mir biti. Razmera treh ce-

sarskih dvorov daje kakor prej tudi zdaj poročstvo, da se bode občni mir ohranil.

Pojdemo li na vojsko?

Ne samo magjarski vladni listi, temuč tudi neki dunajski nemški časniki še zmirom ščujejo našo monarhijo na krvavo vojno proti slovanski Rusiji, češ, da „naše interese“ v orijentu oškodava. Kako Slovanje v Avstriji o vsem tem mislimo, to smo uže stokrat povedali. Ali slovanski glas se žalibog le še premalo čuje, da si je nas Slovanov največ v monarhiji. Tem glasneje in divje vpijejo ogerski oficijozni. Vendar smemo upati, da bomo to magjarsko in nemškutarsko vpitje in njega vpliv srečno prestali. Slovanje v Avstriji, kateri smo prepričani, da osvobojenje slovanskega juga in razbitje Turčije v Evropi nij na škodo ampak je na korist Avstrije in njene bodočnosti, blagoslovljamo Rusijo in njeno orožje in — za Boga — nečemo nobene vojske zoper njo. V poslednjem bomo skoro gotovo zmagali, ker dobili smo nenadejano pomoč in zaveznitvo celo v enem delu svojih najhujših protivnikov.

Glavni turkofilni organ avstrijskih ustavovercev „Neue Freie Presse“ prinaša zadnje dni ostre članke proti Magjarom in proti vojski. Prekasno je vojevati se z Rusijo zdaj, ko je zaveznik turški ob tla vržen, pravi „N. Fr. Pr.“ in razjasnjuje prav pametno, da nema Avstrija nobenega upanja do kacega vojnega vspeha, ko bi zdaj proti Rusiji obrnila se. Celo če bi Nemčija bila nevtralna, celo če bi Italija ne porabila prilike, da si skuša iz avstrijskih zapadno-južnih dežel kaj odrezati, zdi se „N. Fr. Pr.“ vojevanje proti Rusiji nevarno, za to ga živo odsvetuje. Ogri vpijejo po vojski, ali plačali bi jo pa le mi Cislejtanci. Magjari so vse zapravili, oni ne-

majo ničesa izgubiti, pač pa še mi nekaj, pravi drug nemški organ „Deutsche Ztg.“, ki tudi pred vojno svari.

Mi te glase navajamo, ker se svojega slovanskega stališča o tem vprašanju ne moremo ob današnji tiskovni svobodi tako pisati, kakor bi se moralo. Vemo pa, da na Slovenskem ga nij niti jednega poštenega človeka, ki bi vojske želel. Kdor je slovansk rodoljub, ta se s celo dušo veseli ruskih zmag in zaničuje magjarske vilagoške revolucije in slovanožrne nemškutarje; a kdor je le „filister“, ta se boji za denar, kupčijo in večji davek, ki iz vojne raste vselej.

Veselimo se tedaj, da se je Angleška, ta sebična, samopašna, perfidna in neusmiljena država prav pošteno in neumrljivo blamirala z vso dozdanjo svojo intrigo. Veselimo se obudovanja vrednemu obnašanju ruske diplomacije, ki nij pri volji, to skaziti, kar je slavno rusko orožje priborilo. V vojsko pa proti Rusiji, hvala Bogu, ne pojdemo!

Magjarski „Pester Lloyd“ je celo nesramen dovolj, da celo Slované na boj zoper Ruse kliče, ker zdaj, pravi, ne gre več „za Turka“, temuč „za brambo“ monarhije. Mi Slovanje te vodnike, ki so nam še skoro včeraj z magjarskim bičem žugali, z odločnostjo odbijamo, ne maramo za nje.

Zopet češka opozicija.

Čeških poslancev organ „Pokrok“ prinaša zopet v četrtek članek, kateri zagovarja pasivno ali trpno politiko Čehov. Onim, ki kažejo Čehom kaj so (zlasti glede narodnih učilnic) dosegli Poljaki in Hrvatje, opominja „P.“, da Poljaki so vse, kar imajo, dobili mimoparlamentarno z milosti in prijaznosti krone, a Hrvatje so samo s tem kaj dosegli, ker so Magjare s pasivnostjo prisilili paktirati z

Listek.

O ruskem narodnem pesništvu.

(Spisal Iv. Hribar.)

(Dalje.)

Ne manje slaven junak je Ilja Volžanin, ki je v ljutem boji proti Tartarom pobil sam 2000 sovražnikov, da maščuje s tem opustošenje rodnega mesta in umor svoje matere.

Ako sedaj preidemo k ostalim predmetom, katere si je ruski narod izbral, da jih opeva, moramo najprej postati pri vdanosti njegovej do carja. V tem se nam zdi veliki ruski narod enak malemu detetu. Nemogoče mu je misliti, da bi mogel obstati brez carja, katerega ne imenuje svojega očeta, ampak z nježnim otročjim imenom svojega tata. Pravoslavni car je Rusu vse; on mu je „batjuška, nadeža, sudja“ on mu je silni, dobrotljivi in grozni, toda to po-

slednje le v izjemah, namreč takrat, kadar kot sodnik mora grozen biti. Sploh je v Rusiji z imenom car združen ves oni idealni pomen, kateremu se mi v ostalej Evropi čudimo, kateri pa je ruskej dinastiji najboljše zagotovilo, da se jej nij treba bati nikakoršne v zapadni Evropi za njo uže tako mnogokrat iznajdene nevarnosti, dokler bo narod tradicijo mej sabo ohranil.

Drugi predmet, katerega se je Rus s tako ljubeznijo oklenil, da vedno z največim ponosom in navdušenjem o njem govori, je

„Matuška bjelokamennaja
Moskva, staraja, zlatoglavaja.“

Kakor se okolo solnčnih žarkov in njegove toplote vrti celo organsko življenje, tako se vrti okolo Moskve življenje celega velikoruskega naroda. In kako bi tudi ne; Moskva je naravno središče ogromne Rusije, iz nje je izrastla ruska mogočnost in slava, v njej se

je začelo najprej delati na to, da se na množico malih knježevin razdeljena Ruska zjedini; v njej se je ohranilo v časih, ko je reakcija celo peterburško občinstvo pokvarila, nepokvarjeno narodno življenje; iz nje se je začela po Rusiji širiti slovanska zavest, in iz nje se dandenes oznanjujejo važni sklepi oficijalne Rusije narodu. Zato je pa tudi vsacemu Rusu sveto mesto. — Srečen je vsak, kdor more njene zlate strehe, visoke hiše in krasne cerkve videti, da, junak celo svojega konja s tem spodbada k hitrejšemu teku. Poslušajmo, kako pravi pesen: Na trati sloni junak na pasočem se konji in mu tako-le govori: Le napasi se tovariš, moj sivi konjiček! kajti daleč morava denes še dospeti, daleč v „matuško bjelokamennuju Moskvu“. V tem slav-nem mestu nijsi bil še ti, torej bodeš imel kaj za ogledovati in čemu se čuditi; videl boš zlate zvonike, široke ulice, krasne trge, visoke

njimi in izravnati se. Dokler bodo pri nas Herbsti vladali, pravi „P.“, nij možno nobeno izravnanje. Izgleda in dokaze imajo Čehi na Moravanih. Ali kedaj bodo Čehi v aktivnost stopili? Na to vprašanje odgovarja glasilo čeških poslancev, da ne prej, predno ne bode izprememb in poroštev na vladi. In jedino poroštvo more nam biti zanesljiva večina v deželnem zboru in na rajhsratu, pravom naroda prijazna, a na drugej strani takova vlada, katera bi dopustila in pomagala urediti Avstrijo na ravnem pravu vseh narodov in krona češka na podlagi historičnih in prirojenih prav naših. V takem slučaju bodemo tudi mi za delavnost parlamentarno in udal se jej bode gotovo tudi naš klub poslanski. Mi ne smemo „šahrovati“ s pravi, da bi za lečo prodali prvorojenstvo v državi. Če ne moremo od otcv podedovanih prav pomnožiti, zmanjšati jih ne smemo, mi nečemo utoniti v Cislejtaniji; mi hočemo, da bi zastopniki naši zastopali naš narod po njegovej moči in duševnej sili, a tega ne dosežemo s kapitulacijo temuž z moževno vstrajnostjo.“

Tem razlogom se mora priznati, da so moževski. Vendar pa bi se dalo vprašati, ali bi morda uže ne bila ona podloga ustvarjena, katero Čehi zdaj še le želé, namreč drugo ministerstvo, Slovanom prijazniše na krmilu, ko bi bili Čehi prišli v rajhsrat druge Slovane podkrepiti in voditi potem, ko so bile kljub njihovej pasiviteti in mimo njih protesta vendar direktne volitve potrjene?

Italijanske poželjivosti.

Iz Rima se piše v Bismarkovo „Nordd. Allg. Ztg.“: Da si zlasti zadnje čase italijanska vlada dostikrat protestira zoper misel, da hoče ona na škodo in stroške Avstrije kaj dežel pridobiti, da si italijanska vlada pravi, da ne odobrava agitacije v tem oziru, vendar je v Italiji agitacija za vzetje Trsta in Trentina tem bolj narasla, čem bolj se orientalne stvari zamotavajo. Italijanski časniki, posebno glasilo ministra Crispija, „Riforma“, vedno prinašajo premišljevanja, kako se bode orientalna kriza rešila. Ta razmišljanja se sredotočijo v tem, da Avstro-Ogerska bode prisiljena biti slovanska država in se bode morala na vzhod razširiti. Zato pa bode morala, tako ti časniki sodijo, Trst, Istro, Trient itd. Italijanom prepustiti. Bil bi čas, da bi italijanska vlada temu konec naredila, če jej je ležeče na prijateljstvu z Avstro-Ogersko.

hiše, videl boš čuda, o kakoršnih pri nas na vasi nij sluha ne duha. In razumel ga je konjič, vesel, da bo videl matušku Moskvu, poskočil je veselo in kakor veter odnesel junaka proti njej.

Tudi reke Volge spominja se ruska narodna pesen, toda večidel kot zavidne matere, katera — neporodivši nikacega sina, ampak same hčeric, bistre valove — k sebi vabi mladeniče, da jih zaroči s svojimi hčerami. Mnogo lepih in nadepolnih mladeničev je — zybivši jih k sebi — zaročila na veke s svojimi hčerami, le edinemu bogatirju Ilji, imenovanemu Volžaninu, se je posrečilo priti iz krasnega njenega gradu, in to še le potem, ko se je zagrozil, da jej poruje vsa zlata drevesa v krasnem vrtu in razdene iz samih žlahtnih kamenov sezidani grad in je v potrdilo tega svojega izreka vdaril s tako močjo

Magjari bodo mogli tudi iz tega dopisa nemškega lista podučiti se, da zastoj poskušajo našo monarhijo vsčuvati na vojsko zoper Rusijo, ako nečejo, da primejo našo monarhijo od vseh strani sovražniki.

Ob enem pa ne moremo opustiti ponavljanja starega patrijotičnega terjanja vseh primorskih Slovanov, naj nas vendar enkrat začne avstrijska vlada toliko podpirati, da bodemo Lahom mogli pokazati, da Istra je slovanska, Trst je na slovanski zemlji, da torej „Riforma“ baš od „slovanske države“ Avstrije teh krajev nema nikoli terjati pravice, v imenu narodnostnega prava ne, katero baš Italijani nad vse povzdigujejo.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 16. februarja

V **državnem zboru** je 14. febr. govoril Moravec dr. Meznik in konstatiral, da v colnem vprašanji cela zbornica ministerstvu oponira. Colno vprašanje je prouzročilo, da je bilo ministerstvo vrženo. Temna partija colnega tarifa so finančni coli. Naše ministerstvo, pravi M., nij zadosti varovalo interesov Avstrije. Parlamenta sta ravnopravna, pa vse eno se hoče iz Pešte sem diktirati nam. Za Meznikom, ki je govoril za brambeni col, oglasil se je tudi slovenski poslanec Nabergoj. On je govoril v smislu svobodnega trgovinstva, kakor je koristno za primorske dežele. Minister Chlumecky je v daljšem govoru razvijal svoje posredovalno stališče. Nabergojev govor hočemo prinesiti v celoti po stenografskem zapisniku, kakor smo dozdaj vse govore slovenskih poslancev priobčevali.

Vnanje države.

Iz **Carigrada** javljajo, da je prvi tajnik sultanov bral v zbornici dekret, ki razpušča turško zbornico.

Italijanski vojni minister je v severnej Italiji v zadnjih 14. dnevih pomnožil vojsko za 44 bataljonov in 12 eskadronov in se koncentracija še nadaljuje. Zakaj in proti komu?

Iz **Rima** se poroča 14. t. m.: jutri bode velika mrtvaška božja služba za papeža v Sikstinskej kapeli. Traje tri dni zaporedom. — Španski kardinali so prišli. Manjka še sedem udov sv. kolegija.

Dopisi.

Iz Dunaja 14. febr. [Izv. dop.] Znani zgodovinar dr. Fr. Mayer, prof. v Gradci, je dunajskej akademiji znanostij izročil prvi zvezek pisem brižinskega škofa Siksta, ki je škofoval l. 1474 do 1495. Ta zvezek obseza pisma, katera je omenjeni škof za svojega 21 letnega škofovanja pisal

ob kristalno mizo, da se je razletela na tisoč koscev in so Volgine hčericice od strahu čez bregove poskakale. Izpustila ga je tedaj, toda grozno se je tudi maščevala nad njim. Darovala mu je namreč pri odhodu njegovem bujnega konja, oster meč, jekleno čelado in nekaj kaljenih puščic; toda v največej stiski, potem, ko je v hudej bitvi posekal čez 2000 Tatarov in ubil Bajadura, zeta tatarskega carja Ugadaja Ugadajeviča, spremeni se konj v rumen pesek, ki se izpod njega vsuje na tla, meč v polzko jeguljo, katera mu uide iz roke, jeklena čelada v želvino kost in kaljene puščice v drobne ribice, tako, da je na enkrat ostal sredi sovražne armade brez orožja, vsled česar ga je ta prijeti in pred carja peljati mogla, kateri ga je pozneje v tamnico zapreti dal in mučiti ukazal.

(Dalje prih.)

različnim osobam: kraljem in cesarjem, škofom in drugim cerkvenim in posvetnim dostojanstvenikom, pa tudi svojim uradnikom na Spodnjem Avstrijskem, Štajerskem, Tirolskem in Kranjskem. Znano je, da so brižinski škofje posedovali na Kranjskem škofjo Loko in Klevevž na Dolenjskem. Ta pisma so jako zanimiv in imeniten zgodovinski vir ter se tičejo mej drugim politične in kulturne zgodovine kranjske konci 15. stoletja. Akademija bode to korespondenco razglasila v svojej knjigi „fontes rerum Austriacarum.“ — P. pl. Radič je v I. zvezku Petzholdtovega časopisa „Neuer Anzeiger f. Bibliographie“ objavil daljši članek pod naslovom „die Hausbibliothek der Auersperge“, v katerem opisuje knjižne zaklade, ki se nahajajo v biblioteki v Knježjem dvoru v Ljubljani. — O tej priliki še nekaj. Minoli mesec je nekdo v listku „Slov. Naroda“ povedal, kako sodi prof. Jagić o jezikoslovnih spisih našega Davorina Trstenjaka. Tista Jagićeva kritika kakor tudi pridejana opazka nij brez popra. Nihče naj ne misli, da kanim g. Trstenjaka zagovarjati. Vem, da nekateri z njegovimi preiskavami nijso zadovoljni, a mnogo jih je, ki v njegovih spisih nahajajo mnogo dobrega zrna. Sploh pa mislim, da se g. Trstenjak ne sme soditi po posameznostih, ampak po celotnej ideji, katero zagovarja uže toliko let. Vsi njegovi spisi (— tako se mi zdi —) imajo jedini ta namen, svetu pokazati ter učenjake prepričati, ka so uže pred Kristom mej Karpati in Adrijo Slovani stanovali. Dobro vem, da se tej misli upirajo znameniti učenjaki; a znano mi je tudi, da ima mej učenimi možmi privrženike. Da, celo dozdeva se mi, da ta Trstenjakova misel dobiva od dné do dné več prijateljev. Momsenov „Corpus inscriptionum“, obsezaajoč napise na rimskih spomenikih, najdenih po sedanjih slovenskih deželah, hrani v sebi marsikateri trd oreh, kateri bi prej ali slej utegnil Trstenjakovim nasprotnikom zobe polomiti. Da se pa g. Trstenjaku njegovi spisi samemu ne zdé Bog vedi kako dovršeni, to se vidi uže iz njegovega gasla, jasno izrečenega: vituperetis, modo corrigatis! Prav za prav so to besede, katere bi mogel vsak učenjak svojim knjigam na prvo stranico postaviti. Kako zastarele so dan denes preikave Dobrovskega, Kopitarja; da, samemu Miklosiču daje v nekaterih stvareh nauke učenec njegov Jagić. Tako bi utegnil tudi jedenkrat vstati mož, ki bode mnogo tega zavrgel, kar trdi zdaj Trstenjak, a z drugim orožjem, na drug način vendar zagovarjal to, kar dokazuje naš Davorin. —ol.—

Domače stvari.

— („Slovenska matica“) je imela, kakor smo uže kratko poročali, 13. t. m. občni zbor. Prvosednik in tajnik sta imela svoje ogovore kakor druga leta. Iz teh je bilo posneti, da sta oba z odborom in delovanjem zadovoljna. Drugo leto „matica“ izdá Vernejevo potovanje okolo svetá, „Floro po slovenskih deželah“ od prof. Glovackega in pa „Hrvatsko-slovensko slovnico“. O poročilu tajnikovem se nj nihče k besedi oglašil. Po poročilu blagajnikovem opomni društvenik Jurčič, da naj bi se v letopisu na konci ne tiskala ona poročila o občnih zborih in odborovih sejah, ker je stroškov za nje škoda, zlasti če so tako nevestno sestavljena kakor letos poročilo o lanskem občnem zboru, kjer je na primer vse tendenciozno skvarjeno,

kar sem jaz govoril in kar se mi je odgo-varjalo.

Društvenik Janko Krsnik se oglasi ter meni: „Kakor je razvidno iz poročila, ravnal se je odbor strogo po načelu, kolikor mogoče prihraniti novcev. Vendar pa nij bil v tem po vsem dosleden, kajti glede dr. Costovega životopisa je bil tako radodaren, ka se mu nij zdelo škoda, izdati denar, da se je velik del te knjige napolnil z nepotrebnimi pobirki in izrezki iz slovenskih časnikov, in sicer iz časov naše najhujše mejsobojne borbe, sredi katere je stal dr. Costa, in o katerih časih smemo reči: „hvala Bogu, da so minuli“. Životopisec mora pisati objektivno in pretresati vsako stran, ne pa postavljati se na strankarsko stališče. Dolžnost odborova je bila, paziti na to, da se izda knjiga, kakor je vredna odbora, ter ne trosi denar po nepotrebnem. In ravno tako smatram jaz kot svojo dolžnost, na tem mestu to očitjanje odboru izreči.

Predsednik dr. Bleiweis odgovarja, da ta kritika nij opravičena in da le obžaluje, da profesorja Urbasa nij navzočnega, da bi svoje delo zagovarjal; sploh pa je v knjigi tudi mnogo grenkih besedij o dr. Costi; in odbor manuskripta nij smel samovlastno popravljan. Životopisec pa mora pisati v duhu časa, v katerem se suče njegov predmet, in o časih pa, o katerih govori mnogo ta životopis, sem tudi jaz ves vesel, da jih nij več. Sploh pa se bode o tej stvari profesor Urbas oglasil.

Društvenik J. Krsnik odgovori, da nij besedoval niti o dr. Costi, niti o prof. Urbasu, nego o odboru slovenske matice in o izdanej slabej knjigi.

Društvenik Jurčič pravi: Kakor smo prej čuli, namerava odbor izdati hrvatsko-slovensko gramatiko. Meni se zdi, da je to čisto nepotrebno izdanje. Vsak Slovenec, kdor resno hoče hrvatskega jezika naučiti se, more lahko brez take slovnice, treba samo, da hrvatski čitati začne, in za pripomočke pri učenju nam Slovencem popolnem ugajajo in zadostujejo hrvatske slovnice in hrvatski slovarji. Denar za slovensko slovnico v hrvatskem jeziku bode torej popolnem proč vržen, še bolj, kakor je bil oni za češko slovnico. Kdor mej Slovani en jezik temeljito pozna, ta se lahko vseh družih slovanskih brez posebnih slovnice nauči, zlasti pa tako bližnjega kakor je hrvatski nam. Mi pa nemamo nič, da bi tako po nepotrebnem trosili. Če pa odbor ne more in nema kaj boljšega in potrebnejšega berila izdati, pa naj denar naloži in hrani, da ga bode tist odbor, ki pride za njim, slovenske literature na večji prid porabil.

Predsednik vpraša ali kdo želi ugovarjati, in ker ostane vse tiho, opomni predsednik, da bi vendar le dobro bilo, ko bi se kdo zlasti od odbora oglašil, ker on nij tu, da bi sam debatiral. Na to vstane g. Regali in govori za hrvatsko-slovensko slovnico; njemu se zdi potrebna za menj izšolano občinstvo in zaradi vzajemnosti.

Jurčič ugovarja, da baš v prostem narodu se te potrebe nič ne vidi. Naši kmetje, ki ne znajo ni pisati ni čitati, trgujejo daleč na Hrvatsko in se brž hrvatskemu jeziku privadijo; Savinčanje plavičarijo doli v Srbijo, a jezik jim težav ne dela, ker vidijo, da nij razlike več mej našim in onim, kakor dijalekt od dijalekta.

Pri glasovanji pade Jurčičev predlog s 23 proti 25 glasom. Torej se bode hrvatska slovnica izdala.

Prof. Vodušek bi bil raiši za kratek slovar hrvatski nego za slovnico.

Društvenik Kljun pravi, da se slovnica tako dela, da bode tudi slovar poleg nje.

Š. nadzornik Šolar je proti slovarju kakor proti slovnici. Slovarjev imajo uže Hrvatje dovolj, in ti nam zadostujejo, kaj boljšega mi ne moremo izdati, kaj slabšega je pa nevrédno. Sicer smo pa uže raznih slovarjev sklenili izdati, a ostalo je pri sklepih. — Prof. Voduškov predlog potem pade.

Za preglednike računov se imenujejo prof. Josip Celestina, prof. Jakob Hafner in g. Žagar.

Pri razgovoru zarad izdajanja znanstvenega časopisa se beše več nasvetov nenavzočnih udov. Končem je bil enoglasno sprejet nasvet a) naj se za zdaj odloži izdavanje znanstvenega časopisa, ker se je dokazalo premalo oglašencev, b) naj se izdaje namesto letopisa na vsako četrletje en zvezek, iz katerega se more, če bode kazalo, kasneje znanstven časnik razviti.

— (Č. g. Brolih), dekan v Šmariji pri Ljubljani, je v soboto zjutraj na naglem umrl. R. I. P.

— (Volilni shod) bode vtorek, 19. t. m., v Ljutomeru (v gostilnici g. Vavpotiča), ki bode postavil kandidata za deželni zbor, v kojega pošljejo ljutomerski, gornje-radgonski in ormuški okraj jednega poslanca.

— (Slovensko gledališče.) Prihodnja slovenska predstava bode v torek 19. t. m. Predstavljala se bode prvokrat mikavna vesela igra v 1. dejanji „Beli lasje — mlado srce“ in vesela igra s petjem v 2. dejanjih „Ob žetvi“, prestavljena iz poljskega. V tej igri nastopi zopet zbor dramatičnega društva. — Ob jednom opozorujemo slovensko občinstvo na predstavo v nedeljo 24. t. m. z burko s petjem „Robert in Bertram“, katera je zaradi melodične godbe, komponirane po g. Stöcklu, vrlo dopala.

— (Pred ljubljanskimi porotniki) je bil 22letni France Jeršin iz Dulj zarad uboja pri pretepu. Zagovarjal se je, da se je samo branil. Obsojen je bil na 8 mesecev ječe.

— (Ponarejalec denarja) Jak. Roth iz Loža je bil predvčeranjem od porotnikov v Celovcu krivega izpoznan, ter potem na 10 let ječe obsojen.

— (Borba in pravda za deficitentsko plačo.) Poreški škof je duhovniku Franju Pobarju l. 1861 prepovedal maševati in druga duhovenska opravila opravljati, in po sedaj je ta na vse mogoče načine poskušal dobiti si deficitentsko plačo: toda nij se mu to posrečilo ter mora še zdaj živeti ob 35 kr. dnevne korigendske pristojbe, da-si ga je nadškof goriški mej tem časom zopet duhovniški rehabilitiral. Leta 1866 je odbilo ministerstvo njegovo prošnjo, pozneje se je obrnil do državnega zbora in naposled na samega cesarja, vsled česar je bila stvar v novič izročena oblastnjam v razsodbo. Državno načelnštvo tržaško je dne 17. febr. 1877 duhovniku prošnjo za deficitentsko plačo vrnilo z opomnjo, da prositelju manjka zakonite kvalifikacije, brez katere ne more prositi vspešno. Jednako se je tudi izrazilo ministerstvo bogočastja dne 11. julija m. l. Franjo Pobar, starček v 70. letu, sedaj v Pulji bivajoč, je ulo-

žil pritožbo pri upravnem sodišči, v katerem pravi: da ima popolno pravico dobiti deficitentsko plačo, kajti slabo zdravje mu ne dovoljuje opravljati duhovenske službe, njega imetek je zadolžen ter on sam živi jedino o podpori, ki mu jo dajejo bratje. Nadalje poudarja, da je bil vedno dober avstrijsk državljani in se je zmirom obnašal lojalno in pošteno. Zatorej da bi bilo nepravilno, ako ga pusté na stare dni stradati in pomanjkanje trpeti. Ministerstvo bogočastja je izreklo, da upravno sodišče tu nij kompetentno, ker je stvar uže prej odločena bila ter ima oblast-nija sama razsoditi, ali je kaj uvetov v dosego deficitentske plače ali jih nij nič. V merito-ričnem oziru je navelo ministerstvo, da ne opravičujó podelitve deficitentske plače ni slabe razmere ni pomanjkljivo in nestanovitno zdravje ni moralično življenje prosilčevu. Upravno sodišče je tedaj duhovniku Franju Pobarju zopet vrnilo pritožbo ter imajo o tem iz nova odločevati oblastništva.

Postano.

Znanstvena ocenitev. Gospod J. Seichert,

lekarničar,

in diplomovani magister farmacije
v kopeli Rožnovi ob Radgostu v Moravскеj,
prirejuje po svojem
metodi, katero je on sam izumel in katera
se naslanja na znanstvene podloge, **maho-
rastlinske celtilčke** ter čaj, katerega
prodaje pod naslovom „**Radgostski uni-
verzalni čaj**“.

Da-si sta ime in visoka mestjanska stópinja, katero zavzima gospod fabrikant v društvenem življenji, dovoljno poročstvo za resničnost in dobrot njegovih preparatov, hotel je ipak gospod lekarničar J. Seichert vólkemu občinstvu podati še jeden dokaz o moči svojih imenovanih dveh preparatov ter je pozval mene, da oba preparata kemično in farmakodinamično preiščem in da se potem na temelju te preiskave nepristransko jedino strokovnjak izrazim.

Opirajoč se na analizo, katero sem v svojem analitično-kemičnem laboratoriji izvel, sem opravičen „**Rožnovske maho-rastlinske celtilčke**“ in tudi „**Radgostski univerzalni čaj**“ označiti za vzajemno si pomagajoča preparata, katerih vsak učinke prvega dopolnjuje in uzavršuje. — „**Radgostski univerzalni čaj**“ sèstoji iz vegetabilij, katerih izvrsten učinek pri boleznih na pljučih in v želodeci je znanost konstatirala ter jih je tudi po največ uže uporabila v praktičnej medicini z dobrim vspehom.

Aromatični „**Rožnovski maho-rastlinski celtilčki**“ pak imajo vmešan na umeteljni način prirejen ekstrakt sliznatih, dihalne organe krepljnih in zatorej na pljučni sistem zdravilno delujočih mahovih rastlin.

Gospod lekarničar J. Seichert je umel te ekstrakcije na posebnega priznanja vreden način z najboljšim saharjem pomešane napraviti vrlo okusne, tako, da se dáde ti celtilčki celó pri otrocih, katerim je često težko druga zdravila posiliti, lahko uporabiti.

Zatorej sem opravičen sè svojega, popolnem nepristranskega stališča in jedino strokovnjak oba fabrikata pri gori naved-nih boleznih priporočati, a fabrikata sama smem imenovati bitstvenima in znamenitima napredkoma v znanosti, ker ona sta po pravici dragocena novost elegantne farmakopeje.

V Vratislavi, decembra meseca 1877.

**Ravnatelj analitično-kemičnega labo-
ratorija in politehničnega zavoda:**

Dr. Teobald Werner s. r.,
zaprišež ni kemik.

(51)

25 gld.

plesna ali salon-obleka

pri
M. Neumannu,
v Ljubljani, v Lukmanovej hiši.

Razglas.

Magistrat naznanja, da bode zapisnik volilcev v dopolnenje srenjskega zastopa za leto 1878 v ekspeditu štiri tedne na splošni pregled ležal.

Vsak za volitev upravičeni ima pravico, zoper ta zapisnik, ako meni, da je kdo, ki nema volilne pravice, vpisan, ali kdo, ki ima pravico, izpuščen, ali ne v pravi volitveni razred uvršten, reklamirati.

Ta reklamacija mora do 28. februarja t. l. magistratu ustmeno ali pisano tako gotovo

predložena biti, ker na pozneje vložene reklamacije se ne bode več oziralo jemalo.

To se hišnikom za nje same, in da svoje za volitev upravičene stanovalece opomnijo, na znanje daje.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 30. januarja 1877.

Župan: Laschan.

Komis,

ki je izurjen v vseh poslih prodajalnice mešanega blaga ter umije oskrbeti trafike, bi rad svojo sedanjo službo izpremenil. Ponudbe v ta namen naj se mu izvolijo pošiljati pod naslovom: E. T. S., poste restante, v Višnjo goro. (48-2)

Javna zahvala.

Prijetno dolžnost izpolnjujemo zahvaljujoči se glavnemu zastopništvu

praške vzajemno zavarovalne banke „Slavije“

v Ljubljani, katero je nemudno ocenilo po ognji dne 18. novembra 1877 na parnej žagi na Bregu prouzročeno škodo ter nam je kulantno izplačalo polno odškodnino, kar z največjim priznavanjem objavljamo.

Opraviteljstvo posestev princa Schönburg-Waldenburga na Snežniku.

(50)

Najboljše železo,

od najizvrstnejših štajerskih in koroških rudarskih družeb, kakor tudi vseh vrst železnin je dobiti po najnižjih cenah

v prodajalnici železnine

Sp. Pesjakovej,

(41-3)

v Ljubljani, v gledaliških ulicah št. 8.

Popolna razprodaja pravih lepo pozlačenih ur.

Po 5 gld. 90 kr. prodajemo prav fine dobre angleške cilindricke ure, ki imajo najboljše rubine in za katere 3 leta garantiramo, da gredo točno.

Te ure so prej brez verižice stale po 9 gld. Vsakej uri pridajemo tudi elegantno pozlačeno verižico zastonj.

Ure pošilja

„Wiener Taschen-Uhren-Fabrik“ Wien, Burgring 3.

(39-2)

Naznanilo.

Kupivši velikansk rudnik Alpaca-srebra v Abisiniji (v Afriki) za prav nizko ceno, ter postavivši v svojej tovarni 63 novih parnih strojev, s katerimi moremo mnogo plačila, ki bi ga sicer imeli dati delavcem, prihraniti, dobili smo zdaj dobro priliko, da moremo po sedaj prodajati svoje po vsem svetu slavljene izdelke od Alpaca-srebra za 32% cenejše, boljše in lepše. Vsakdo pač vé, da naše Alpaca-srebro nikoli ne izgubi svoje srebrne barve, in da se ga celo najhujša kiselina ne prime, kar pismeno garantujemo.

Znižane cene.

	Prej.	Zdaj.
6 kom. Alpaca-srebrnih žlic za kavo gl.	1.20, 1.60, 2.—, 2.60	gl. —.85, 1.15, 1.40, 1.80
6 „jedila gl.	2.—, 2.60, 3.40, 5.—, 6.—	gl. 1.40, 1.80, 2.30, 3.40, 4.—
1 velika Alpaca-srebrna žlica za juho gl.	1.50, 2.40, 2.90, 4.—, 5.—	gl. 1.—, 1.60, 2.50, 3.40
1 „mleko gl.	1.—, 1.45, 2.30, 3.20, 4.—	gl. —.70, 1.—, 1.60, 2.10, 2.60
6 parov jedal, nož in vilice, z ostrinami od angl.	gl. 4.50, 5.30, 6.80, 7.50, 9.—	gl. 3.10, 3.70, 4.40, 5.—, 6.20
6 parov jekla ter z ročaji od Alpaca-srebra desertnih jedal, nož in vilice, z ostrinami od angl.	gl. 3.50, 4.80, 5.50, 6.95	gl. 2.40, 3.20, 3.80, 4.75

Poleg tega elegantni svečniki, par po gld. 1.—, 2.—, 2.50, 3.—; zdelice po kr. 50, 75, 80, gld. 1.—, 1.40; majolke za kavo ali čaj po gld. 2.—, 2.50, 3.—, 4.—; svečniki z roči, par po gld. 8.50, 10.50, 14.—, 20.—; saharne pušice po gld. 2.—, 2.80, 4.—, 5.50, 7.—; saharne sipnice po kr. 60, 75, 90, gld. 1.—; sklenice za kis in oje po gld. 2.50, 3.80, 4.25, 6.—; pušice za surovo maslo po kr. 95, gld. 1.70, 2.80, 3.25, 4.— ter še mnogobrojni izdelki; vse za 32% cenejše nego do slej.

Naročbe v province točno s povzetjem izvršuje

Metallwaaren-Fabrik von Blau & Kann

Wien, Rubenbergerstrasse Nr. 1.

(38-3)

Jetika je ozdravljiva!

Radgostski

universalni čaj

in rožnovski maho-rastlinski celtički,

prporočajo se posebno

za vse, tudi za zastarane bolezni na pljučih, za srčne, prsne in vratne bolečine, posebno za sušico, želodčno slabost, za splošno slabost čutnic in proti začnjenju čaj se pljučnici!

Veliko število priznanskih pisem razpolaga se v prečiščanje.

Javne zahvale.

Vaše blagorodje!

Dober prijatelj, kateremu Vaš „radgostski universalni čaj“ in Vaši „maho-rastlinski celtički“ pomagajo proti popolnej jetiki prav dobro, povedal mi je o tem in jaz Vas zatorej prosim, da mi od vsake vrste izvolite po 4 vzemke poslati s poštanim povzetjem.

Udani Vam

Anton Schütz, c. kr. stražar, V Pčelovčah (na Češkem), 3. maja 1876.

Gospodu lekarnarju J. Seichertu v Rožnovi!

Prosim še 2 zavitka radgostskega čaja in 4 škatljice maho-rastlinskih celtičkov. Princ Danili se celtički dobro tekli in povzli jih je celi 2 škatljici. Baš tako izvrstno se je obnesel Vaš čaj. Vsoto 4 gld. 10 kr. Vam tukaj pošiljam.

Sé poštovanjem udani Vam

Dr. pl. Radič, domači zdravnik črnogorskega kneza, Cetinje, 24. maja 1877.

Vaše blagorodje! Prosim Vaših slavljenih zdravil: 3 zavitke radgostskega universalnega čaja, 10 škatljice rožnovskih maho-rastlinskih celtičkov, 2 steklenice čutniške esencije in Vam zatorej pošiljam 10 gld. a. v.

Najudanejši

Dr. Ivan Kopsz, stolni prošt, V Subotici (na Ogerskem), 11. febr. 1877.

Vaše blagorodje! Jedino Vašim izvrstnim zdravilom, „radgostskemu universalnemu čaju“ in „rožnovskim maho-rastlinskim celtičkom“, se imam zahvaliti, da sem minole jeseni, ko vsa druga raba zdravniških sredstev nij prav nič pomagala, popolnem ozdravel od dolgotrajnega pljučnega in želodčnega katarja in zopet se čutim do cela zdravega. Prejmite zatorej za srečno povrnitev mojega zdravja naj-srenejšo mojo in moje družine zahvalo. Ker se bojim, da se ta bolezen utegne pri menja-jočem se slabem vremenu, osobito tukaj v Rudogorji, zopet prikazati, prosim, da mi izvolite poslati s poštanim povzetjem 2 zavitka „radgostskega universalnega čaja“ in 4 škatljice „rožnovskih maho-rastlinskih celtičkov“.

Se jedenkrat mojo najiskrenejšo zahvalo!

Z osobitim spoštovanjem

Iv. Grader, c. kr. mitničar.

Hirschenstand poleg Neudeka (na Češkem), dne 23. februarja 1876.

Od tega po zdravniške razložbi in predpisih pripravljani čaj velja za lédnevno rabo pripravljen paket z nakazom o rabi 1 gold. av. velj. Jedna originalna škatlja Rožnovskih maho-rastlinskih celtičkov 50 kr. Za kolek in zavijanje pa 10 kr. posebej.

Radgostski universalni čaj in Rožnovski maho-rastlinski celtički dobivajo se jedino le v lekarni J. Seichertu v Rožnovi (na Moravskem) in razpošiljajo se naročila na vse strani proti poštenu povzetku.

Da je pa p. n. občinstvu bolj priročno, imajo tudi zaloge sledeči lekarni: W. Mayr v Ljubljani, A. Beinitz v Celovci, W. König, gradsko predmestje, v Mariboru, Anton Nedwed „zum Mohren“ in Milosrdniška lekarna v Gradci, in S. Mittelbach v Zagrebu.

Rožnovska čutniška esencija, hitro in stalno deluje zoper trganje, prehlad, čutniško in miselno slabost vsake vrste. Originalna steklenica 70 kr. av. velj., za kolek in zavojbo 10 kr. več. Prava se dobode jedino direktno iz lekarn v Rožnovi (Moravska). (377-8)

Rožnovsko mazilo za ožbo, ki vsako, tudi zastarano ozeblino izceli naglo in gotovo. Lonček 50 kr., za kolek in povitek 10 kr. več.

Pravo se more dobiti jedino neposredno iz lekarnice v Rožnovi (Moravska).